

บทที่ 1

บทนำ

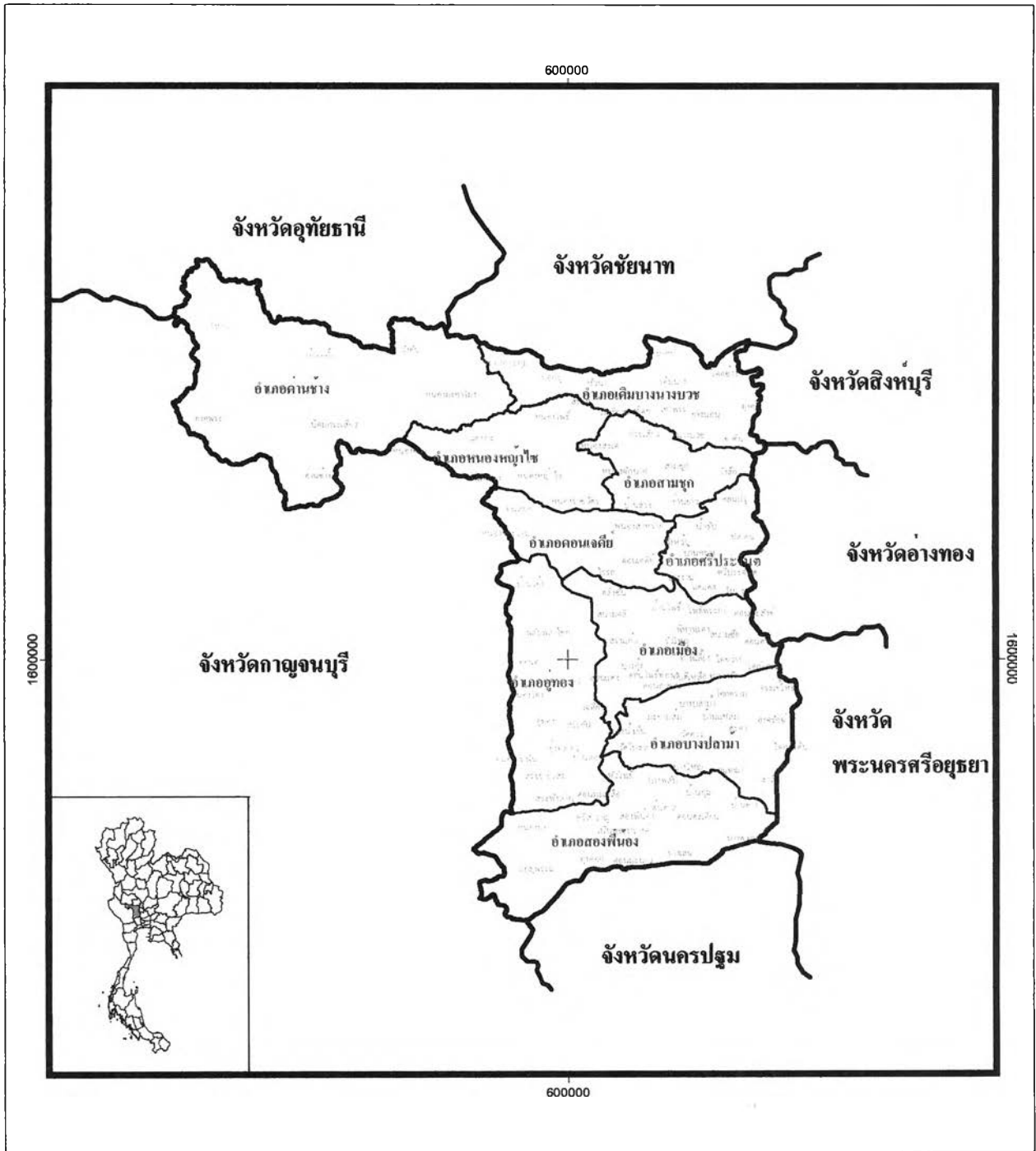

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล การเพิ่มขึ้นของประชากร การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ล้วนแต่เป็นส่วนผลักดันให้เกิดความต้องการในการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะทรัพยากรที่ดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญและเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพื่อการประกอบอาชีพ ดำเนินกิจกรรมต่างๆ และการตั้งถิ่นฐาน

การวางแผนการใช้ทรัพยากรที่ดินและรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีความสำคัญมาก เนื่องจากการใช้ทรัพยากรใดๆ ก็ตามหากไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของทรัพยากร ข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จนอาจกลายเป็นปัญหาที่ต้องใช้เวลาและงบประมาณจำนวนมากในการแก้ไข และไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อเฉพาะภายในพื้นที่เท่านั้น แต่ปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างในพื้นที่ข้างเคียงได้อีกด้วย

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันตกของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 5,358 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,348,755 ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอสองพี่น้อง อำเภอบางปลาม้า อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภออู่ทอง อำเภอศรีประจันต์ อำเภอด่านช้าง อำเภอสามชุก อำเภอหนองหญ้าไซ และอำเภอดอนเจดีย์ พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ และมีแม่น้ำสุพรรณบุรีหรือแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตามแนวยาวของจังหวัดเหนือจรดใต้ และไหลผ่านพื้นที่อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอสามชุก อำเภอศรีประจันต์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี และอำเภอบางปลาม้า จากความเหมาะสมทางด้านลักษณะภูมิประเทศและความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ได้แก่ ป่าไม้ แหล่งน้ำ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว เป็นต้น โดยการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ของจังหวัดจะเน้นด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งจัดได้ว่าจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่มีบทบาททางด้านเกษตรกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ เนื่องจากมีระบบชลประทานที่ค่อนข้างสมบูรณ์ มีข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลัก และพืชไร่ ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง เป็นต้น เป็นพืชเศรษฐกิจรองที่สร้างรายได้ให้แก่จังหวัด และสามารถส่งไปขายยังภูมิภาคต่างๆ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดที่สำคัญ ได้แก่ การเพาะเลี้ยงปลาและ

วิทยานิพนธ์เรื่อง : แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี

แผนที่ 1.1 : พื้นที่ศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี

<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ขอบเขตจังหวัด ขอบเขตอำเภอ ขอบเขตตำบล เส้นแบ่งเขตจังหวัด 	
<p>มาตราส่วน</p> <p>กิโลเมตร</p>	
<p>ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	

และกึ่งก้ามกราม มีการเลี้ยงสัตว์ในรูปปศุสัตว์ เป็นฟาร์มเปิดขนาดใหญ่ ซึ่งผลิตผลเหล่านี้สามารถนำมาเป็นวัตถุดิบ ตามประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม ที่จะรองรับอุตสาหกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้นในจังหวัด

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) ที่เน้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งขยายการผลิตและปรับปรุงโครงสร้างสาขาการเกษตร อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และการกระจายรายได้สู่ส่วนภูมิภาค รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีที่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในภาคเศรษฐกิจต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ภาคเกษตรกรรม สนับสนุนให้มีการเปลี่ยนนาข้าวเป็นไร่นาสวนผสม วางแผนพัฒนาพันธุ์ข้าวและส่งเสริมด้านการเลี้ยงสัตว์ ภาคพาณิชยกรรม วางแผนจัดตั้งตลาดกลางผักและผลไม้ พัฒนาสาธารณูปโภคและส่งเสริมให้มีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ให้มากขึ้น ภาคอุตสาหกรรม สนับสนุนให้มีโรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขนาดย่อม ภาคธุรกิจและบริการ เน้นการท่องเที่ยว โดยเฉพาะวัฒนธรรมพื้นบ้าน สภาพธรรมชาติความเป็นอยู่ของที่ราบลุ่มภาคกลาง รวมทั้งศักยภาพด้านการคมนาคมและประสานเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงกาญจนบุรี อยุธยา นครปฐม โดยมีสุพรรณบุรีเป็นตัวเชื่อม เป็นต้น นอกจากบทบาทดังกล่าวแล้ว ในอนาคตจังหวัดสุพรรณบุรี ยังจะเป็นพื้นที่ที่จะรองรับการกระจายความเจริญจากภาคมหานคร (กรุงเทพมหานครและปริมณฑล) สกัดกันและรับภาระประชากรที่จะอพยพเข้าสู่กรุงเทพมหานครได้ทางหนึ่งด้วย

การส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นในจังหวัดสุพรรณบุรี ล้วนแต่เป็นสิ่งสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบชุมชน ประชากรมีความต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินในด้านต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น แต่พื้นที่ราบที่เหมาะสมมีจำนวนจำกัด เนื่องจากพื้นที่ทางตอนเหนือและตะวันตกของจังหวัด มีสภาพเป็นภูเขาและที่สูง ได้แก่ พื้นที่เขตอำเภอด่านช้างและบางส่วนของอำเภอนองไช่ ส่วนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า และอำเภอสองพี่น้อง เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก ดังนั้นจึงอาจเกิดปัญหาการขาดแคลนที่ดินจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะส่งผลให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อจับจองพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและการตั้งถิ่นฐาน โดยปัจจุบันนี้พบว่า สภาพป่าไม้ของจังหวัดได้เปลี่ยนแปลงไปมาก เนื่องจากการผลของการให้สัมปทานป่าไม้และการบุกรุกป่าของประชากร นอกจากนี้แล้วการใช้ประโยชน์ที่ดินผิดประเภท คำนึงถึงแต่ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงระบบนิเวศ ก็ยังส่งผลกระทบต่อพื้นที่ด้วย เช่น ปัญหาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ได้แก่

กึ่งก้ำมกราม กึ่งกุดาดำ ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า อำเภอบางปลาม้า อำเภอสองพี่น้อง ทำให้เกิดปัญหาการแทรกซึมของน้ำเสียและตะกอนจากบ่อกึ่งแพร่กระจายในลำน้ำ สร้างความเสียหายต่อแม่น้ำท่าจีน และพื้นที่นา เป็นต้น

ดังนั้น การศึกษาถึงบทบาท และความเชื่อมโยงของแต่ละชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อหาความสัมพันธ์ของรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน จะทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาข้อจำกัด ศักยภาพและแนวโน้มของพื้นที่ เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ที่ให้ความสำคัญกับการวางบทบาทการพัฒนาประเทศ ให้เหมาะสมกับศักยภาพและบทบาททางเศรษฐกิจของพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) ศึกษาบทบาท ศักยภาพ และความเชื่อมโยงของชุมชนต่างๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี
- 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้ทรัพยากรที่ดิน ระบบชุมชน และทิศทางการขยายตัวของชุมชน
- 3) วิเคราะห์ปัญหา ข้อจำกัด ศักยภาพ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรที่ดินและระบบชุมชนในอนาคต
- 4) เสนอแนะแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ขอบเขตเชิงพื้นที่และขอบเขตเชิงเนื้อหา ดังนี้คือ

- 1) ขอบเขตเชิงพื้นที่

ศึกษาแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน และรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอสองพี่น้อง อำเภอบางปลาม้า อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภออู่ทอง อำเภอศรีประจันต์ อำเภอด่านช้าง อำเภอสามชูก อำเภอหนองหญ้าไซและอำเภอดอนเจดีย์ มีพื้นที่รวมประมาณ 5,358 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,348,755 ไร่ โดยพื้นที่ศึกษามีแม่น้ำสุพรรณบุรี หรือแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตามแนว

ยาวของจังหวัดเหนือจรดใต้ และไหลผ่านพื้นที่อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอสามชุก อำเภอสรีประจันต์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี และอำเภอบางปลาม้า

2) ขอบเขตเชิงเนื้อหา

ศึกษาสภาพทั่วไปทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบชุมชน ตลอดจนนโยบายการพัฒนาในระดับต่างๆ รวมทั้งศึกษาบทบาท ศักยภาพและความเชื่อมโยงของแต่ละชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อหาความสัมพันธ์ของรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน วิเคราะห์ปัญหา และข้อจำกัดของพื้นที่เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทรัพยากรที่ดินให้เหมาะสม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1)ทราบถึงบทบาท และความเชื่อมโยงของชุมชนต่างๆ ตลอดจนความสัมพันธ์ของการใช้ทรัพยากรที่ดินกับระบบชุมชน

2)ทราบถึงปัญหา ข้อจำกัด ศักยภาพและแนวโน้มของพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในอนาคต

3)ผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการและประชาชนในพื้นที่ สำหรับการวางแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินบนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ แบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสำรวจภาคสนาม และการสัมภาษณ์หน่วยงานราชการและประชาชนในพื้นที่ ส่วนข้อมูลทุติยภูมิได้จากการศึกษาค้นคว้า แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและห้องสมุด รวบรวมข้อมูลทางสถิติที่สำคัญ สภาพทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี แผนที่ และข้อมูลที่จำเป็นอื่นๆ จากหน่วยงานต่างๆ

2) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละบทใช้เทคนิคและวิธีวิเคราะห์แตกต่างกัน ดังนี้

-บทที่ 3 สภาพทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี

เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ ของจังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ สภาพทางกายภาพ สภาพเศรษฐกิจ ลักษณะประชากร โครงสร้างพื้นฐาน การบริการทางสังคม สภาพทรัพยากรธรรมชาติ นโยบายและแผนพัฒนา เป็นต้น วิเคราะห์ข้อมูลด้านต่างๆ มีดังนี้ **สภาพเศรษฐกิจ** ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ Shift-Share Analysis **ลักษณะประชากร** ใช้วิธี Forecasting และเลือกใช้ Trend Curve ชนิด Linear Curve ในการคาดการณ์จำนวนประชากร และวิธีการเปรียบเทียบ สัดส่วน เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างประชากร การเปลี่ยนแปลง และอัตราการเติบโตของประชากร เป็นต้น **โครงสร้างพื้นฐาน การบริการทางสังคม และทรัพยากรธรรมชาติ** ใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูล เพื่อดูสภาพปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต **นโยบายและแผนพัฒนา** วิเคราะห์การเจริญเติบโตของจังหวัดในทิศทางต่างๆ และแผนพัฒนาระดับจังหวัดถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับประเทศ

-บทที่ 4 การใช้ประโยชน์ที่ดินและการตั้งถิ่นฐาน

เป็นการศึกษาบทบาท และความเชื่อมโยงของแต่ละชุมชน ตลอดจนความสัมพันธ์ของรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน ดังนั้น จึงใช้วิธีวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระหว่าง พ.ศ. 2528-2543 เพื่อหาแนวโน้มการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2528 ส่วนใหญ่อ้างอิงจากแผนการใช้ที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2531 ส่วนข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2543 ได้รับการอนุเคราะห์ข้อมูลในระบบดิจิทัลจากส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน สำนักสำรวจและวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบกับการตรวจสอบความทันสมัย ตลอดจนความถูกต้องของข้อมูลด้วยการออกภาคสนาม และสอบถามสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินจากเจ้าหน้าที่เกษตรระดับอำเภอนอกจากนี้ยังวิเคราะห์รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน ระบบชุมชน ตลอดจนความเชื่อมโยงของแต่ละชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินกับการตั้งถิ่นฐาน และวิเคราะห์ความเหมาะสมด้านการเพาะปลูกในแต่ละอำเภอจากลักษณะดินที่ปรากฏด้วย

-บทที่ 5 การวิเคราะห์ปัญหา ข้อจำกัด และศักยภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดิน และทรัพยากรที่ดิน

วิเคราะห์ปัญหา และแนวโน้มของการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรที่ดินของชุมชน จากการศึกษาข้อมูลสภาพทั่วไปของพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดินและการตั้งถิ่นฐานในบทที่ 3 และ 4 หลังจากนั้น วิเคราะห์โครงสร้างปัญหา และความสัมพันธ์ของปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรที่ดิน ด้วยการกำหนดปัจจัยและสาเหตุของปัญหา พร้อมทั้งหาความสัมพันธ์และระดับความรุนแรง เพื่อทำให้ทราบว่าปัจจัยใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา และปัญหาใดมีระดับความรุนแรงสูงสุด ซึ่งสมควรได้รับการแก้ไขก่อนปัญหาอื่นๆ

สำหรับการวิเคราะห์ ศักยภาพและข้อจำกัดของจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ (Spatial Analysis) โดยแบ่งข้อมูลทั้งหมดออกเป็นชั้น (Layer) ของข้อมูล และให้คะแนนข้อมูล (Rating Scale) ในแต่ละชั้น จากนั้นทำการวิเคราะห์ด้วยการซ้อนทับข้อมูล (Overlay Technique) โดยการนำปัจจัยต่างๆ มาซ้อนทับกันเพื่อหาศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งเทคนิคการวิเคราะห์นี้เมื่อนำมาประยุกต์กับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (โปรแกรมสำเร็จรูป ArcView GIS 3.2) จะสามารถประมวลผลเพื่อหาพื้นที่ที่มีศักยภาพได้ โดยในบทนี้จะเน้นศักยภาพการใช้ที่ดินด้านเกษตรกรรมเป็นสำคัญ

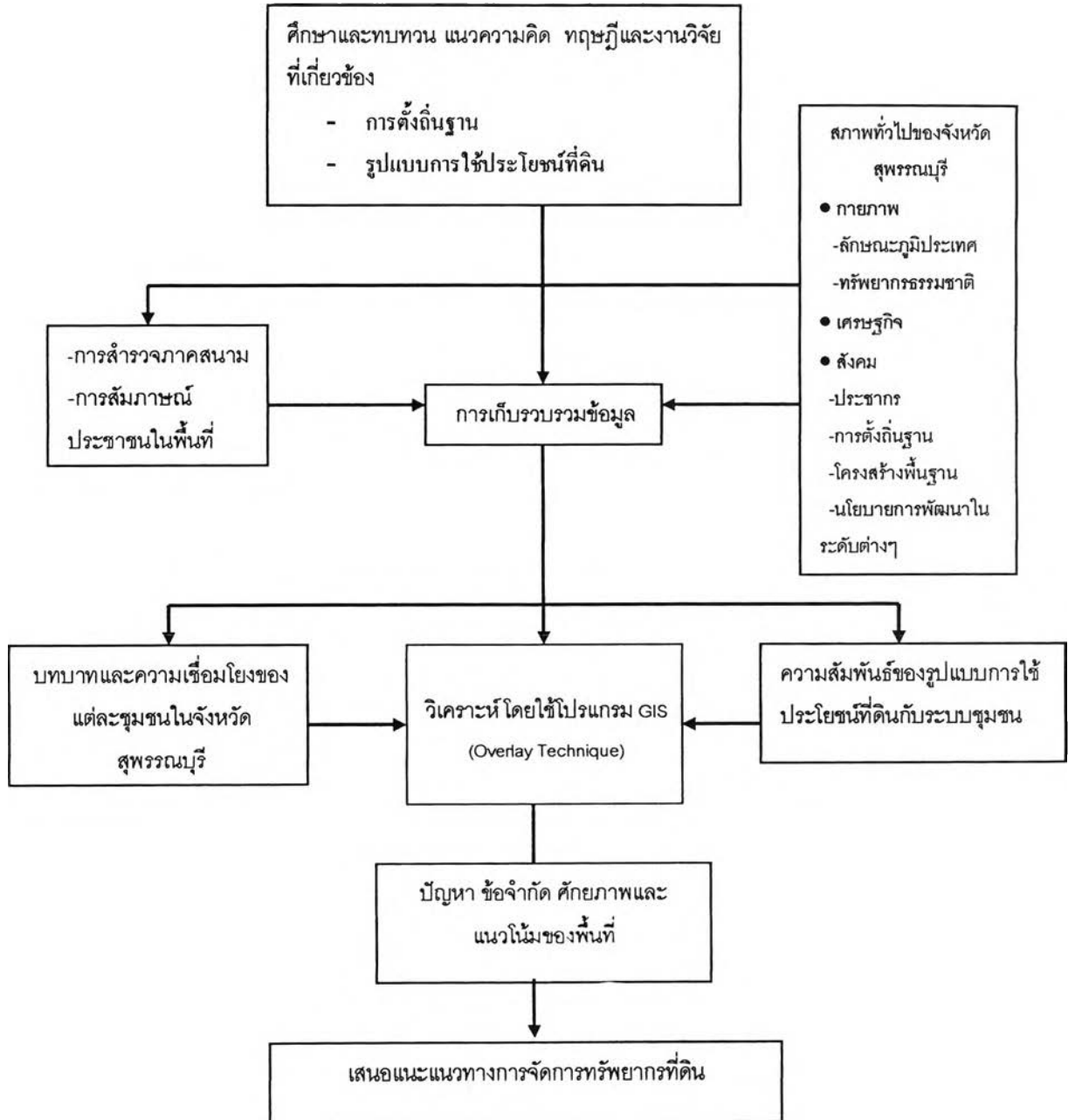
-บทที่ 6 แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน

การเสนอแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน เป็นการนำข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ (Spatial Analysis) ด้วยการซ้อนทับข้อมูล (Overlay Technique) จนได้พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนามาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดินในด้านต่างๆ ได้แก่ แนวทางการทรัพยากรที่ดินด้านป่าไม้ แนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำ แนวทางการจัดการทรัพยากรดิน แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรม ประมง และปศุสัตว์ และแนวทางการพัฒนาศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร ซึ่งการเสนอแนวทางการดังกล่าวต้องคำนึงถึงข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ รวมถึงระบบชุมชน (ข้อมูลจากบทที่ 4) เป็นสำคัญ

3) การเสนอผลการศึกษา

เสนอแนะแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ ศักยภาพของพื้นที่บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.6 แผนผังขั้นตอนการศึกษา

1.7 แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ ประกอบด้วย แผนที่ เอกสาร และข้อมูลสถิติได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานราชการและสถาบันต่างๆ ดังนี้
  - สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
  - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี
  - กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี
  - ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ข้อมูลปฐมภูมิ
จากการสำรวจภาคสนาม

1.8 กรอบแนวความคิด (Conceptual Framework)

การศึกษาแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี มีแนวความคิดมาจากมนุษย์และกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะทรัพยากรที่ดิน และรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบความสมดุลของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงควรมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรที่ดินและกำหนดสัดส่วนของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ ให้เหมาะสมกับทรัพยากร ข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่

ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จะทำการศึกษาสภาพทั่วไปทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ประชากร การบริการทางสังคม โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเพื่อให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในพื้นที่ ในส่วนของการใช้ประโยชน์ที่ดินนั้น จะศึกษาเปรียบเทียบกันระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2528 และ พ.ศ. 2543 ซึ่งจะศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลักๆ ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่อื่นๆ เพื่อให้ทราบถึงสัดส่วนของการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวม การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และปัญหาที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน

นอกจากนี้ จะทำการศึกษาปัญหา ข้อจำกัด และศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการรองรับการพัฒนาและการขยายตัวของชุมชนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัยการวิเคราะห์ทางกายภาพเป็นหลัก และเมื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินกับการตั้งถิ่นฐานของชุมชน และปัญหาที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่แล้ว จะสามารถสรุปผลการศึกษาและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทรัพยากรที่ดิน และรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน ภายใต้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน(Sustainable Development) ได้